

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

10. maj 2011

Som et led i Helmand-planen 2011-2012 er det som bekendt besluttet at udsende et dansk specialoperationsstyrkebidrag på ca. 15 personer til Afghanistan fra april 2011 og fire måneder frem. Bidraget er udsendt i rammen af ISAF under en amerikansk-ledet task force nær Kabul.

Task forcen står for opbygningen de afghanske såkaldte Provincial Response Companies. Provincial Response Companies er det afghanske politis aktionsstyrker, som er underlagt det afghanske Indenrigsministerium.

Udsendelsen af de danske specialoperationsstyrker sker med henblik på at indhente erfaringer med amerikanske styrkers vejledning og støtte til afghanske aktionsstyrkers forberedelse og gennemførelse af operationer. De danske specialoperationsstyrker vil sammen med amerikanerne selvsagt også bidrage til denne vejledning og støtte som anført i Helmand-planen 2011-2012. Den indhentede viden skal nyttiggøres i forbindelse med en senere udsendelse af et dansk specialoperationsstyrkebidrag i en egentlig uddannelses- og partnerrolle fra årsskiftet 2011/2012 og op til ca. to år frem.

Ligesom ved den danske kampgruppe i Helmand-provinsen gennemføres opbygningen af de afghanske Provincial Response Companies efter ISAF's partnerskabs-koncept, som også anvendes ved den danske kampgruppe i Helmand-provinsen. Partnerskabs-konceptet indebærer generelt et tæt samarbejde med de afghanske enheder under træning, planlægning og gennemførelse af operationer.

Forsvarskommandoen har oplyst, at operationer med deltagelse af danske specialoperationsstyrker og Provincial Response Companies kan finde sted dels på baggrund af afghanske retskendelser, også kaldet warrant based operations, dels på baggrund af ISAF planlægning.

Forsvarskommandoen har i relation til de såkaldte warrant based operations oplyst, at disse operationer planlægges og gennemføres som led i en afghansk proces. Dette indebærer bl.a., at de afghanske Provincial Response Companies forud for en operation tilvejebringer

en afghansk retskendelse i overensstemmelse med afghansk lovgivning. Formålet med denne type operationer er således retshåndhævelse forankret i afghanske regler og love.

I de operationer, hvor Provincial Response Companies har tilvejebragt en afghansk retskendelse, og hvor danske specialoperationsstyrker deltager i en støttende rolle, er bevisindsamling og tilbageholdte personer m.v. et afghansk ansvar – uanset om danske specialoperationsstyrker undtagelsesvist måtte komme i kontakt med en tilbageholdt person.

Forsvarskommandoen har oplyst, at det er i overensstemmelse med praksis fra andre lande, der sender tilsvarende hold ud i rammen af ISAF. Det skal for en god ordens skyld understreges, at afghanske tilbageholdelser vil være underlagt folkeretlige forpligtelser.

Som tilfældet er i alle typer af operationer med ISAF deltagelse, hvor afghanske styrker tilbageholder personer, sker retsforfølgning og idømmelse af straf, herunder dødsstraf, ved afghanske domstole efter afghansk lovgivning.

Såfremt det danske specialoperationsstyrkebidrag deltager i ISAF-planlagte operationer med Provincial Response Companies, der ikke er baseret på afghanske retskendelser, vil styrkebidraget være underlagt de normale retningslinjer for tilbageholdelser, som også er gældende for den danske kampgruppe, hvorefter der bl.a. føres tilsyn med personer, der tilbageholdes af danske styrker.

Uanset typen af operation vil det danske specialoperationsstyrkebidrag, hvor det er muligt, være pålagt at gribe ind overfor afghanske partnere, der udøver enten tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling, ligesom danske specialoperationsstyrker skal rapportere om og håndtere eventuelle episoder på behørig vis.

Med venlig hilsen

Gitte Lillelund Bech

/Pernille V. Langeberg